

Status
Openbaar

Datum vergadering Gedeputeerde Staten
1 november 2022

Eindtermijn
1 november 2022

Onderwerp

Vaststelling Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023

Advies

1. Vast te stellen het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023;
2. Te bepalen dat het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 gepubliceerd wordt in het Provinciaal Blad;
3. Vast te stellen de brief aan Provinciale Staten, waarmee de Staten worden geïnformeerd over het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 en waarmee de Staten een interactieve flyer over 10 jaar erfgoedlijnen wordt aangeboden;
4. Vast te stellen de publiekssamenvatting behorende bij het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023.

Besluit GS

Vastgesteld conform advies

Bijlagen

- GS-brief aan PS Vaststelling Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023
- Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023
- Interactieve flyer over 10 jaar erfgoedlijnen

1 Toelichting voor het College

Jaarlijks stellen GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast op advies van de erfgoedtafels. Het voorstel is om het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 vast te stellen. In het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 staan alle projecten, aanvragers, bedragen en prestaties benoemd waarvoor subsidie kan worden aangevraagd met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020.

Sinds 2012 werkt de provincie aan het ontwikkelen van zeven erfgoedlijnen met zo'n 300 partners, die zijn georganiseerd in de erfgoedtafels. Deze zeven erfgoedlijnen zijn: Atlantikwall, Historisch Haringvliet, Landgoederenzone, Limes, Oude Hollandse Waterlinie, Trekvaarten en de Waterdriehoek. Iedere erfgoedtafel heeft een ambitie vastgesteld voor de eigen erfgoedlijn en een daarbij aansluitend afwegingskader voor de beoordeling van projecten. Op deze manier maken de erfgoedtafels jaarlijks een onderbouwde selectie van projecten die als advies aan GS wordt voorgelegd. De erfgoedtafels hebben medio september 2022 hun adviezen uitgebracht over de projecten voor 2023. Deze adviezen zijn verwerkt in en in overeenstemming met voorliggend voorstel.

De erfgoedlijnen hebben een sterke relatie met water en groen, nationale parken, recreatie, toerisme, sport, gezondheid, verstedelijking, infrastructuur, energie en ruimte. Met de doorontwikkeling van de erfgoedlijnen wordt de integrale samenwerking met andere beleidsterreinen verder versterkt.

Financieel en fiscaal kader

Totaalbedrag excl. BTW	: € 2.269.605,50
Programma	: Ambitie 4 - Concurrerend Zuid-Holland
Financiële risico's	: Er zijn geen financiële risico's.

Het subsidieplafond 2023 voor de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020 is reeds door PS vastgesteld bij de Kadernota 2023 op € 2.450.000.

Het subsidieplafond is opgebouwd uit een deel ontwikkelbudget (€ 1.700.000) en een deel restauratiebudget (€ 750.000).

In de begroting 2023 is in totaal € 2.500.000 beschikbaar voor erfgoedlijnen. Naast het budget voor subsidies is er budget beschikbaar voor aanvullende opdrachten.

Het subsidiebedrag van de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 bedraagt € 2.269.605,50 waarvan € 1.436.242,50 ontwikkeling en € 833.363,00 restauratie van rijksmonumenten binnen de erfgoedlijnen. Dit betekent dat er bij restauraties een overvraging van budget is van € 83.363,00. Bij Ontwikkeling is binnen het subsidieplafond nog ruimte van € 263.757,50. Van deze ruimte kan € 83.363,00 gebruikt worden om te voldoen aan de overvraag bij restauraties.

Het restant ontwikkelbudget wordt eveneens ingezet voor opdrachten. Opdrachten die in 2023 uitgezet worden zijn onder meer het uitbrengen van het Erfgoedmagazine Historisch Haringvliet, het in kaart brengen van ideeën en mogelijkheden voor een aantrekkelijke, herkenbare verbinding tussen Brielle en Hellevoetsluis in relatie tot de beleving van de Stelling van de Monden van de Maas en het Haringvliet, de organisatie van de Dag van het Kasteel in Zuid-Holland en een inventarisatie door de Technische Universiteit van Delft van maritiem-industrieel erfgoed voor de erfgoedlijn Waterdriehoek. De verwachting is dat het opdrachtenbudget voor 2023 volledig wordt besteed.

Juridisch kader

Het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 hangt samen met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020. Met deze subsidieregeling kunnen uitsluitend subsidies worden verleend aan de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Uit een eerste globale toets van de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 is gebleken dat er geen sprake is van ongeoorloofde staatssteun. Naar verwachting valt een aantal projecten onder de Algemene groepsvrijstellingsverordening onder de categorie steun voor cultuur en instandhouding van het erfgoed en het Monumentenkader. Het gaat hierbij om de projecten van Stichting Werelderfgoed en de restauratieprojecten. Dit betekent dat deze subsidies ter kennisgeving worden verstuurd aan de Europese Commissie. De projecten worden uitgebreid getoetst op staatssteunregels en andere geldende wet- en regelgeving op het moment dat de subsidieaanvraag is ingediend.

Nadat GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 hebben vastgesteld, zal deze worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Vervolgens kunnen subsidieaanvragen worden ingediend voor de projecten uit het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023.

2 Voorafgaande besluitvorming

- Omgevingsvisie: Ontwikkelen en beleefbaar maken van erfgoedlijnen
- Coalitieakkoord 2019 – 2023 Elke dag beter. Zuid-Holland
- Kadernota provincie Zuid-Holland 2023
- Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland 2020

3 Proces

Met bijgaande GS-brief worden PS geïnformeerd over het GS-besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023. Na vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 door GS, zal het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023 worden gepubliceerd in het Provinciaal Blad. Na deze publicatie kunnen subsidieaanvragen gedurende een indieningstermijn van 6 weken worden ingediend.

4 Participatie en rolneming

De provincie Zuid-Holland heeft een verbindende rol bij het ontwikkelen van erfgoedlijnen. Het ontwikkelen van erfgoedlijnen is een complexe opgave die de provincie samen met andere partijen wil realiseren. Er wordt in co-creatie samengewerkt met vele in- en externe partijen, waaronder de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, gemeenten, maatschappelijk middenveld, vrijwilligers, ondernemers en onze boekjaarinstellingen zoals Erfgoedhuis Zuid-Holland en Probiblio.

Rond elke erfgoedlijn is een erfgoedtafel gevormd, waar deze partijen in wisselende samenstelling aanzitten. De erfgoedtafels staan open voor iedereen en worden voorgezeten door onafhankelijke voorzitters. De provincie is ambtelijk vertegenwoordigd in deze erfgoedtafels. Eén à twee keer per jaar heeft de gedeputeerde een intervisieoverleg met de voorzitters van de erfgoedtafels. Op basis van de ambitie en met behulp van het afwegingskader geven de erfgoedtafels een zwaarwegend advies aan de provincie over de te subsidiëren projecten. Op basis van deze adviezen stellen GS het Maatregelenpakket erfgoedlijnen vast. De deelnemers aan de erfgoedtafels realiseren zelf cofinanciering voor de uitvoering van de projecten. Naast geldelijke cofinanciering wordt ook de inzet van vrijwilligers (à € 35 p/uur) gezien als cofinanciering.

5 Communicatiestrategie

Erfgoedlijnen worden breed gedragen door vele partijen in de provincie Zuid-Holland en lenen zich daarom goed voor positieve communicatie over de rol van de provincie, samen met partners, bij het beschermen, beleefbaar maken en benutten van erfgoed. Er zal een nieuwsbericht worden verstuurd over het besluit tot vaststelling van het Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2023. De erfgoedtafels worden geattendeerd op dit nieuwsbericht. Daarnaast zal over de besluiten worden bericht via sociale media en de website van de provincie.